

सरोगसी (नियमन) कायदा, २०२१ व सहाय्यक प्रजनन तंत्रज्ञान कायदा, २०२१ अन्वये नोंदणी व नुतणीकरणाद्वारे जमा होणारी फी तसेच गठीत समितीच्या खर्चापोटी अदा करावयाच्या रकमेकरिता खर्चाचे लेखाशीर्ष संस्थांच्या नोंदणीद्वारे जमा होणा-या निधीतून अनुदान प्राप्त करण्याकरिता दोन स्वतंत्र नवीन लेखाशीर्ष (जमा व खर्चाचे) उघडण्यास मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: सरोग-२०२४/३१९/प्र.क्र.१०४/कु.क.२

गो. ते. रुग्णालय संकुल इमारत, १० मजला, बी- विंग,

मंत्रालय, एल.टी.मार्ग, मुंबई -४०० ००१.

दिनांक :- १३ ऑक्टोबर, २०२५

वाचा -

१. केंद्र शासनाचा सरोगसी (नियमन) कायदा २०२१ , आणि सहाय्यक प्रजनन तंत्रज्ञान (नियमन) कायदा २०२१ दि.२५ डिसेंबर, २०२१ .
२. केंद्र शासन सरोगसी (नियमन) कायदा २०२१ , आणि सहाय्यक प्रजनन तंत्रज्ञान (नियमन) कायदा २०२१ ची अधिसूचना दि.२० जानेवारी, २०२२.
३. अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे यांचे जा. क्र. राकुक्का /अर्थसंकल्प/कक्ष-४/सरोगसी नि.का २०२१ सहा.प्र.तं.नविन उपशिर्ष उघडणे/नस्ती.क्र १३४ /२०२४-२०२५ / ४४२३६-२६२, दि.०४/०९/२०२४४)
४. सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन निर्णय क्रमांक सरोग २०२४/२२४/प्र.क्र.१०३/कु.क.दिनांक १४ ऑक्टोबर, २०२४५)
५. मा.महालेखाकार, (लेखा व हकदारी) महाराष्ट्र राज्य यांचे पत्र क्र. क्रमांक सं:ख.वि/चा- १/सार्वजनिक आरोग्य विभाग /युओआर-६०/२०२५-२६/४२८, दि.०१/०७/२०२५

प्रस्तावना :-

सरोगसी (नियमन) कायदा, २०२१ व सहाय्यक प्रजनन तंत्रज्ञान (नियमन) कायदा , २०२१ हा केंद्र शासनाने संदर्भाधिन क्र. १ येथील दि.२५ डिसेंबर, २०२१ च्या राजपत्रात प्रसिध्द केला आहे. तसेच सरोगसी (नियमन) २०२१ व सरोगसी प्रजनन तंत्रज्ञान (नियमन) याबाबतची अधिसूचना दिनांक २० जानेवारी, २०२२ च्या राजपत्रात प्रसिध्द करण्यात आली आहे. केंद्र शासनाच्या दि.२१ डिसेंबर, २०२३ रोजीच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार सदरच्या कायद्याची अंमलबजावणी करण्याकरिता राज्य समुचित प्राधिकारी यांना जमा होणारा निधी व अंमलबजावणी करण्याकरिता लागणारा खर्च करण्यास परवानगी देण्यात आली आहे. त्यानुसार सदर नोंदणी शुल्क “०२११-कुटुंब कल्याण, ८००-इतर जमा रकमा, (०१)

इतर जमा रकमा,(०१)(०४) इतर बाबी,सांकेतांक -०२११०१५४” लेखाशिर्षात जमा करण्यात येतो. सरोगसी (नियमन) कायदा २०२१ आणि सहाय्यक प्रजनन तंत्रज्ञान (नियमन) कायदा २०२१ या कायद्याच्या अंमलबजावणीसाठी या अधिनियमाद्वारे नोंदणी/नुतनीकरण शुल्कापोटी जमा होणारी रक्कम राज्याच्या एकत्रित निधीत जमा करण्याकरिता आणि वरील अधिनियमाच्या अंमलबजावणी व गठीत समितीच्या खर्चापोटी अदा करावयाच्या रकमेकरिता अनुदान प्राप्त करण्याकरिता खर्चाचे लेखाशिर्ष उघडण्याकरिता याप्रमाणे दोन स्वतंत्र नवीन लेखाशिर्ष (जमा व खर्चाचे) उघडण्याबाबतच्या प्रस्तावास मान्यता देण्याबाबतची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :-

सरोगसी (नियमन) कायदा,२०२१ व सहाय्यक प्रजनन तंत्रज्ञान कायदा,२०२१ ची अंमलबजावणीसाठी तसेच गठीत समितीच्या खर्चापोटी अदा करावयाच्या रक्कमेकरिता मागणी क्र.आर-१,महसुली लेखाशिर्ष व संस्थांच्या नोंदणीद्वारे अनुदान प्राप्त करण्याकरिता नवीन लेखाशिर्ष जमेचे-०२११ व अंतर्गत नवीन उद्दीष्ट असे दोन नवीन लेखाशिर्ष उघडण्यास मान्यता देण्यात येत असून त्याचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे:-

०१) “ सरोगसी (नियमन) अधिनियम,२०२१”(महसूली खर्च) साठीचे लेखाशिर्ष

मागणी क्र आर-१,		Demand No .R-1	
२२११	कुटुंब कल्याण	2211	Family Welfare
००		00	
२००	इतर सेवा व पुरवठा	200	Other services and Supplies
(०१)	इतर सेवा	(01)	Other services
(०१)(०७)	सरोगसी (नियमन) अधिनियम, २०२१ ची अंमलबजावणी (राज्य क्षेत्र) (कार्यक्रम)	(01) (07)	Implementation of Surrogacy (Regulation) Act ,2021 (State Sector) (Scheme)
लेखाशिर्ष	२२१११५२१	CRC	22111521

०२) “ सरोगसी (नियमन) अधिनियम,२०२१ ” (जमा) साठीचे नवीन उद्दीष्ट

०२११	कुटुंब कल्याण	0211	Family Welfare
००		00	
८००	इतर जमा रकमा	800	Other Receipts
(०१)	इतर जमा रकमा	(01)	Other Receipts
(०१)(०५)	सरोगसी (नियमन) अधिनियम,२०२१ अन्वये जमा होणारे नोंदणी व नूतनीकरण शुल्क	1. (05)	Registration and Renewal Fees collected under Surrogacy (Regulation) Act,2021
लेखाशिर्ष	०२११०२५२०१	CRC	0211025201

२. उपरोक्त अनुदानासाठी मुख्य प्रशासकीय अधिकारी, आरोग्य सेवा (कुटुंब कल्याण, माता बाल संगोपन व शालेय आरोग्य) पुणे यांना “ आहरण व संवितरण अधिकारी ” म्हणून घोषित करण्यात येत आहे व अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, (कुटुंब कल्याण, माता बाल संगोपन व शालेय आरोग्य), पुणे यांना “नियंत्रण अधिकारी” म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

३. सदर कायद्याच्या अंमलबजावणीसाठी शासनाने वेळेवेळी निर्गमित केलेले शासन निर्णय / परिपत्रकातील अटी व शर्तीनुसार खालील बाबींवर येणा-या खर्चास मान्यता देण्यात आहे.

१. जिल्हा स्तरावर न्यायालयीन प्रकरणांमध्ये आवश्यक असल्यास खाजगी विधी तज्ञांचा विधीविषयक विशेष सल्ला घेण्यासाठी लागणारा प्रत्यक्ष खर्च. याकरिता रुपये १,५०,०००/-पर्यंत अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, कुटुंब कल्याण, माता बाल संगोपन व शालेय आरोग्य, पुणे यांच्या मान्यतेने व रुपये १,५०,०००/- पेक्षा अधिक असल्यास, आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई यांच्या मान्यतेने खर्च करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
२. लेखापरिक्षणाचा प्रत्यक्ष खर्च.
३. राज्य सरोगसी व सहाय्यक प्रजनन तंत्रज्ञान मंडळ व राज्य समुचित प्राधिकारी समिती सभा आयोजनासाठी प्रत्यक्ष खर्च.
४. राज्य समुचित प्राधिकारी समिती अशासकीय सदस्यांसाठी वेळोवेळी निर्गमित होणाऱ्या शासन निर्णयानुसार दैनिक व प्रवास भत्त्याचा खर्च.
५. सदर कायद्याच्या अनुषंगाने जनजागृतीसाठी लागणारा आवश्यक खर्च.
६. राज्यस्तर, जिल्हास्तर व मनपास्तरावरील कायद्याच्या अंमलबजावणीसाठी आयोजित कार्यशाळा व प्रशिक्षणासाठीचा खर्च.
७. राज्यस्तरीय समुचित प्राधिकारी व त्यांनी प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्यांना जिल्हा /मनपा स्तरावर भेटी देण्यासाठी शासकीय नियमानुसार दैनिक खर्च व प्रवास खर्च.
८. राज्यस्तरावरील कार्यालयासाठी संगणक, प्रिंटर, नवीन झेरोक्स मशीन, सॉफ्टवेअर निर्मिती, स्कॅनर, कार्यालयीन स्टेशनरी व इतर आवश्यक कार्यालयीन खर्च.
९. आवश्यकतेनुसार मानधन तत्वावरती मनुष्यबळ प्राप्त करून घेणेसाठी लागणारा खर्च
१०. सरोगसी व सहाय्यक प्रजनन तंत्रज्ञान विषयक माहिती संकलन करण्याकरिता आवश्यक खर्च.

११. केंद्र शासनाचे प्रतिनिधींच्या राज्यातील दौऱ्यासाठी लागणारा प्रत्यक्ष खर्च .

४. या शासन निर्णयान्वये उपलब्ध करून देण्यात आलेले अनुदान याचा तात्काळ विनियोग करण्यात यावा तसेच निधी विनियोगाच्या अनुषंगाने अतिरिक्त संचालक,आरोग्य सेवा (कुटुंब कल्याण, माता बाल संगोपन व शालेय आरोग्य), पुणे यांनी वेळोवेळी उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.

५. सारोगसी (नियमन) कायदा-२०२१ आणि सहाय्यक प्रजनन तंत्रज्ञान (नियमन) कायदा २०२१ च्या प्रभावी अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने राज्य समुचित प्राधिकारी समितीची राज्यस्तरावर होणाऱ्या बैठकांसाठी उपस्थित राहण्यासाठी अशासकीय सदस्यांचा दैनिक व प्रवास भत्ता यावरील खर्च तात्पुरत्या स्वरूपात गर्भधारणापूर्व व प्रसवपूर्व निदान तंत्रे (लिंग निवडीस प्रतिबंध) अधिनियम १९९६ अंतर्गत जमा झालेल्या नोंदणी/नुतनीकरण शुल्कातून खर्च भागविण्यास मंजूरी देण्यात आलेला संदर्भाधिन क्र. ४ येथील दिनांक १४ ऑक्टोबर, २०२४ रोजीचा शासन निर्णय अधिक्रमित करण्यात येत आहे.

६. सदरचा शासन निर्णय मा. प्रधान महालेखाकार, (लेखा व हकदारी) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या वाचा येथील अ.क्र. ५ पत्र तसेच नियोजन विभागाच्या सहमतीने व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक सं. क्र ५९५ /व्यय-१३, दि.०५.०९.२०२५ अन्वये प्राप्त झालेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५१०१३१३१८५१८११७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वैभव ग.कोष्टी)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल, यांचे सचिव, मलबार हिल,राजभवन, मुंबई
२. मा.मुख्यमंत्री,महाराष्ट्र राज्य यांचे अपर मुख्य सचिव
३. मा.विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद /विधानसभा, विधान भवन,मुंबई
४. मा.मंत्री /राज्यमंत्री (सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण) यांचे खाजगी सचिव

५. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता / लेखापरीक्षा १/२ मुंबई/ नागपूर
६. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
७. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
८. आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई
९. संचालक-१, आरोग्य सेवा, आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई
१०. संचालक-२, आरोग्य सेवा, पुणे
११. अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे
१२. अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, (कुटुंब कल्याण, माता बाल संगोपन व शालेय आरोग्य), पुणे
१३. सहसंचालक (अर्थ व प्रशासन), आरोग्य सेवा, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई
१४. मुख्य प्रशासकीय अधिकारी, आरोग्य सेवा (कुटुंब कल्याण, माता बाल संगोपन व शालेय आरोग्य), पुणे
१५. वित्त विभाग, व्यय -१३ / अर्थसंकल्प -९, मंत्रालय, मुंबई.
१६. सार्वजनिक आरोग्य विभाग (अर्थसंकल्प / लेखा), मंत्रालय, मुंबई
१७. निवड नस्ती (कु.क.१/२)